

การศึกษาความสามารถทางการวาดภาพของนักศึกษา
วิชาเอกการประถมศึกษา ระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยทักษิณ

นายระวี โอบิธากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาศิลปศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-490-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017141 i 10313345

A STUDY OF DRAWING ABILITY OF STUDENTS MAJORING
IN ELEMENTARY EDUCATION AT UNDERGRADUATE LEVEL
TAKSIN UNITED COLLEGES

Mr. Rawi Opithagone

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Art Education

Graduate School

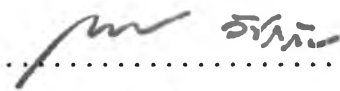
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-490-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความสามารถทางการวาดภาพของนักศึกษาวิชาเอกการประถมศึกษา
ระดับปริญญาตรี สหวิทยาลัยทักษิณ
โดย นายระวี โอบิธากร
ภาควิชา ศิลปศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.อำไพ ศิริขसार

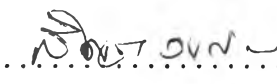
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ดาวร วิชาภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

..... ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.อำไพ ศิริขसार)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สันยutha วงศ์อร่าม)

..... กรรมการ
(อาจารย์ สมโภชน ทองแดง)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเรียงแผ่นเดียว

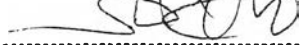
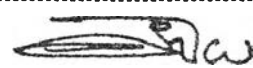
ระวี โอบิธากร : การศึกษาความสามารถทางการวาดภาพของนักศึกษาวิชาเอกการประถมศึกษา
ระดับปริญญาตรี สหวิทยาลัยทักษิณ (A STUDY OF DRAWING ABILITY OF STUDENTS
MAJORING IN ELEMENTARY EDUCATION AT UNDERGRADUATE LEVEL TAKSIN UNITED
COLLEGES) อ.ที่ปรึกษา : อ.ดร.อาไพ ศิริมสาร, 157 หน้า. ISBN 974-579-490-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถทางการวาดภาพของนักศึกษา วิชาเอก
การประถมศึกษา ความสามารถในการวาดภาพมี 7 ด้านคือ 1) ทักษะการวาดโครงสร้างของรูปทรง
2) การวาดรายละเอียดส่วนต่างๆ ของรูปทรง 3) คุณภาพการวาดเส้น 4) ความคิดและความงาม
5) การวาดแสดงพื้นผิว 6) ความคล่องแคล่ว และ 7) ความประณีต ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็น
นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2533 จากสถานศึกษา สังกัด
กรมการฝึกหัดครู สหวิทยาลัยทักษิณ (นครศรีธรรมราช สงขลา สุราษฎร์ธานี ยะลา) จำนวน 133 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้พัฒนาจาก เครื่องมือวัดความถนัดเชิงศิลปะของ วรรตน์ พิชญ์โอบูลย์
เกี่ยวกับแบบทดสอบการวาดเส้นและแบบทดสอบทักษะการเขียนภาพ มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่า
ร้อยละ มัชฌิม เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความสามารถทางการวาดภาพในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการวาดโครงสร้างของรูปทรง เกี่ยวกับการใช้อัตราส่วนของขนาด และสัดส่วนของ
รูปทรงในการจัดองค์ประกอบของรูปทรง มีจำนวนนักศึกษาที่แสดงความสามารถคิด เป็นร้อยละ 35.61
2. ด้านการวาดรายละเอียดส่วนต่างๆ ของรูปทรง และการสร้างความสัมพันธ์ของส่วน
ประกอบต่างๆ ของรูปทรง มีจำนวนนักศึกษาที่แสดงความสามารถคิด เป็นร้อยละ 66.55
3. ด้านคุณภาพการวาดเส้น เกี่ยวกับความคมชัด ลีลาความหนักเบาและความต่อเนื่องของเส้น
มีจำนวนนักศึกษาที่แสดงความสามารถคิด เป็นร้อยละ 36.94
4. ด้านความคิดและความงาม เกี่ยวกับการวาดรูปทรงให้มีความงามและการวาดแสดง
ความคิด มีจำนวนนักศึกษาที่แสดงความสามารถคิด เป็นร้อยละ 47.41
5. ด้านการวาดเส้นแสดงพื้นผิว เกี่ยวกับการใช้พื้นที่ว่าง การแสดงลักษณะสามมิติ การแสดง
ลักษณะพื้นผิว มีจำนวนนักศึกษาที่แสดงความสามารถคิด เป็นร้อยละ 42.28
6. ด้านความคล่องแคล่ว เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของเส้น การสร้างความประสานกลมกลืน
ของเส้น มีจำนวนนักศึกษาที่แสดงความสามารถคิด เป็นร้อยละ 47.32
7. ด้านความประณีต เกี่ยวกับการใช้เส้นให้เป็นระเบียบ การรักษาความสะอาด มีจำนวน
นักศึกษาที่แสดงความสามารถคิด เป็นร้อยละ 54.24

ภาควิชา ศิลปศึกษา
สาขาวิชา ศิลปศึกษา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

RAWI OPITHAGONE : A STUDY OF DRAWING ABILITY OF STUDENTS MAJORING
IN ELEMENTARY EDUCATION AT UNDERGRADUATE LEVEL TAKSIN UNITED
COLLEGES. THESIS ADVISOR : AMPAI TIRANASAR. Ph.D. 157 PP.
ISBN 974-579-490-2

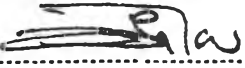
The purpose of this study was to study the drawing abilities of students majoring in elementary education in Taksin United Colleges: Nakornsri thamaraj, Songkhla, Suratthani, and Yala. The drawing abilities included 7 aspects: 1) structural drawing of forms, 2) detail drawing of form, 3) drawing qualities, 4) idea and aesthetics expression, 5) texture representation, 6) drawing skills, and 7) neatness. The population included 133 first year students majoring elementary education in the academic year 1990.

The test used in this study had been modified from "Wirat Art Aptitude Test" concerning Line Drawing Test and Drawing Skill Test. The data were analyzed by means of percentage, arithmetic means and standard deviations, then presented in table and descriptive forms.

The results of the research are as follow:

1. 35.61 percent of the students had shown the ability of using structural drawing of forms particularly the scales and proportion of forms.
2. 65.55 percent of the students had shown the ability of giving detail of forms particularly the relationship among the forms.
3. 36.94 percent of the students had shown the ability of drawing qualities: clearness, styles of value and continuity of lines.
4. 47.41 percent of the students had shown the ability of giving idea and aesthetic expression.
5. 42.28 percent of the students had shown the ability of texture representation particularly the technique of using space, and three dimension presentation.
6. 47.32 percent of the students had shown the ability of drawing skills, line movement and line harmonies.
7. 57.24 percent of the students had shown the ability of neatness, regularities in using lines and clearness.

ภาควิชา ศิลปศึกษา
สาขาวิชา ศิลปศึกษา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ อาจารย์ ดร. อาไพ ติรมสาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์วิรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านที่ได้กรุณาสละเวลาในการตรวจแก้ไข ให้คำแนะนำ ปรับปรุงแบบสอบถามและตรวจผลงาน เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณ ดร. ปุณณรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ รวมทั้งขอขอบพระคุณ อธิการ, หัวหน้าคณะวิชาครุศาสตร์ และอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง ของมหาวิทยาลัยทักษิณทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาประกอบการวิจัยนี้

ขอขอบคุณนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ นครศรีธรรมราช ยะลา สงขลา สุราษฎร์ธานี ที่ให้ความร่วมมือทำแบบทดสอบเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ซึ่งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย เสมอมาจนสำเร็จการศึกษา และขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้เอ่ยนามในการสนับสนุนให้กำลังใจ หากมีคุณความดีใดๆ ที่เกิดจากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ทุกท่านทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น

ระวี โอบิธากร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	10
1 ศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา.....	10
2 ศิลปศึกษากับครูประถมศึกษา.....	20
3 หลักการวาดภาพ.....	32
4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	68
การศึกษาข้อมูล.....	68
กลุ่มประชากร.....	68
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 74
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา..... 74
	ตอนที่ 2 ข้อมูลความสามารถทางการวาดภาพ..... 80
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 88
	สรุปผลการวิจัย..... 89
	อภิปรายผลการวิจัย..... 91
	ข้อเสนอแนะ..... 98
	บรรณานุกรม..... 102
	ภาคผนวก..... 115
	ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ..... 116
	หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย..... 117
	ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 118
	ภาคผนวก ค. ตัวอย่างผลงานนักศึกษา..... 135
	รายละเอียด เนื้อหาศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษา..... 143
	เนื้อหาวิชาที่ เกี่ยวข้องกับศิลปะศึกษาในหลักสูตรวิชา เอก
	การประถมศึกษา..... 146
	ประวัติผู้เขียน..... 148

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เนื้อหาและกิจกรรมศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษา หลักสูตร พ.ศ.2521.....	20
2	จำนวนและร้อยละ เกี่ยวกับภูมิหลังของนักศึกษา.....	74
3	จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา เกี่ยวกับภูมิความรู้พื้นฐานทางศิลปะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	75
4	จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา เกี่ยวกับภูมิความรู้พื้นฐานทางศิลปะในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	76
5	จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาในหลักสูตรวิทยาลัยครู เกี่ยวกับภูมิความรู้ศิลปะในระดับอุดมศึกษา.....	78
6	จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา เกี่ยวกับความรู้พิเศษการวาดภาพ.....	79
7	ระดับคะแนนความสามารถทางการวาดภาพ จำแนกตามรายข้อ.....	80
8	ค่าร้อยละของความสามารถนักศึกษา จำแนกเป็นรายข้อในการวาดภาพสิ่งของ เครื่องใช้ที่ประดิษฐ์จากรูป เพลว เหล็ก.....	81
9	ค่าร้อยละของความสามารถนักศึกษา จำแนกเป็นรายข้อในการวาดภาพรูปหัวม้า.....	82
10	ค่าร้อยละของความสามารถนักศึกษา จำแนกเป็นรายข้อในการวาดภาพม้าทั้งตัว.....	83
11	ค่าร้อยละของความสามารถนักศึกษา จำแนกเป็นรายข้อในการวาดภาพคนขี่ม้า.....	84
12	ค่าร้อยละของความสามารถนักศึกษาด้านต่างๆ จำแนกเป็นรายข้อจากการวาดภาพสิ่งของ เครื่องใช้.....	85
13	ค่าร้อยละของความสามารถนักศึกษาด้านต่างๆ จำแนกเป็นรายข้อจากการวาดภาพม้า.....	86
14	สรุปผลของค่าร้อยละของความสามารถนักศึกษาด้านต่างๆ จำแนกเป็นรายข้อจากการวาดภาพสิ่งของ เครื่องใช้ และการวาดภาพม้า.....	87